

at der i Kommuner, hvor der ikke allerede bestaar et godkendt Folkebibliotek, inden en passende Frist, f. Eks. 5 Aar, skal oprettes et efter Kommunens Forhold passende kommunalt Folkebibliotek.

Ved denne Bestemmelse tager man kun Sigte paa de biblioteksløse Egne, medens man iøvrigt lader det have sit Forblivende ved den bestaaende Tilstand, saaledes at man fremdeles vil have de i Biblioteksloven nævnte 3 Former for Folkebiblioteker, nemlig foruden de kommunale ogsaa selvejende og Foreningsbiblioteker. Men da det kan forekomme, at et bestaaende Bibliotek er ufyldstgørende, foreslaar man endvidere, at der træffes Bestemmelse om, at

saafremt et af en Forening drevet eller selvejende Folkebiblioteks Standard ligger væsentlig under, hvad der almindeligvis gælder i Kommuner af tilsvarende Art og Størrelse, kan Undervisningsministeren efter Indstilling af Biblioteksdirektøren og Biblioteksraadet og efter at vedkommende kommunale Raad har haft Lejlighed til at udtale sig om Sagen, bestemme, at der inden en af Ministeren fastsat Frist skal oprettes et kommunalt Folkebibliotek.

Naar man, som det fremgaar af de foreslaaede Bestemmelser, jfr. ogsaa de nedenfor foreslaaede Bestemmelser om Tilskud fra Kommunerne, lægger Hovedansvaret for, at der forefindes et tidssvarende Folkebibliotek, over paa Kommunen, vil det være naturligt, om man under alle Forhold — ogsaa hvis der forefindes et selvejende eller et Foreningsbibliotek, der i og for sig virker tilfredsstillende — giver Kommunen Ret til, hvis Biblioteket overvejende drives for Kommunens og Statens Midler, at bestemme, at Biblioteket skal være kommunalt. Man foreslaar derfor yderligere,

at der ved Loven gives vedkommende Kommune Ret til indenfor en vis Frist, f. Eks. 5 Aar, at overtage et af en Forening drevet eller et selvejende Folkebibliotek, hvis det overvejende drives for Kommunens og Statens Midler.

Omvendt bør der ogsaa gives et saadant Bibliotek Ret til at forlange, at Kommunen indenfor en lignende Frist skal overtage Biblioteket, og man foreslaar derfor,

at der ved Loven gives et af en Forening drevet eller et selvejende Folkebibliotek Ret til at forlange, at vedkommende Kommune indenfor en vis Frist, f. Eks. 5 Aar, skal overtage Biblioteket.

Det følger af Princippet i Bibliotekslovens § 2, Litr. c, at vedkommende Biblioteks Ejendele i de her omhandlede Tilfælde bør overgaa til Kommunen.

Selvom der normalt bør være et Folkebibliotek i enhver Kommune, kan der naturligvis være Kommuner, der paa Grund af deres Lidenhed eller andre ganske særlige Forhold vanskeligt kan have et selvstændigt Bibliotek. Man foreslaar derfor,

at der i Loven optages en Bestemmelse, hvorefter Ministeren efter Indstilling af Biblioteksdirektøren og Biblioteksraadet, hvor ganske særlige Forhold gør sig gældende, kan fritage en Kommune for at have et selvstændigt Folkebibliotek.

I denne Forbindelse bemærkes, at det baade under saadanne Forhold og iøvrigt, hvor Talen er om smaa eller særligt beliggende Kommuner, vil kunne være hensigtsmæssigt, at to eller flere Kommuner slutter sig sammen om et fælles Bibliotek og med Henblik derpaa danner et Biblioteksforbund. Det foreslaas derfor

i Loven at optage en Bestemmelse, der giver Ministeriet Beføjelse til efter Indstilling af Biblioteksdirektøren og Biblioteksraadet at godkende, at to eller flere Kommuner i Fællesskab driver et Folkebibliotek og i dette Øjemed danner et Biblioteksforbund. Til et saadant fælles Folkebibliotek skal der saa vidt muligt være knyttet Udlaanssteder i hver af Kommunerne.

Medens en saadan Bestemmelse formentlig normalt kun vil blive benyttet, hvor Talen er — som anført — om smaa eller særligt beliggende Kommuner, kan det dog ogsaa tænkes, at en Gruppe Kommuner vil finde det hensigtsmæssigt at slutte sig sammen om et større Bibliotek (med Filialer forskellige Steder), en Biblioteksform, som det kan være rimeligt at holde Adgangen aaben for.